

סקר עמדות שנתי 2007

תקציר הממצאים

בוצע ע"י

גדגם
יעוץ ומחקר בע"מ

הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו מקיימת זו השנה הרביעית ברציפות סקר עמדות שנתי. הסקר בוחן בצורה שיטתית מרכיבים שונים הקשורים לצפייה בטלוויזיה. הרשות רואה בסקר כלי חשוב, המספק מידע שיטתי וקבוע על אודות עמדות הציבור כלפי השידורים.

ביצוע הסקר מדי שנה מאפשר ניתוח מגמות ואיתור תהליכי שינוי לאורך השנים. לבד מתהליכים ארוכי טווח, סקר זה חושף בפני הרשות השנייה מידע חיוני לצורך קביעת מדיניות הפיקוח על השידורים ומציג כלי עבודה בעל ממד סטטיסטי, המאפשר הרחבה של הבנת האינטרס הציבורי שעליו הרשות מופקדת, ושל ציפיות הציבור מהרגולטור.

הסקר עוסק במגוון של תחומים ובהם: הרגלי צפייה; העדפות צפייה בתכניות; שביעות רצון מהשידורים ומתמהיל השידורים; תפיסות הציבור בדבר תפקידי הערוצים; מידע בעניין תכנים פוגעים (תכניות ופרסומות); מידע בעניין עמדות הצופים כלפי הרשות השנייה והציפיות ממנה. השנה, הוספנו מספר שאלות הנוגעות לשימוש בטכנולוגיות מתקדמות, לכוונות ההצטרפות לחבילת השידורים חיים, אשר תופץ בשידור דיגיטאלי – קרקעי ועוד.

הסקר נערך בין ה- 17 ל- 31 בדצמבר 2007 ממוקד הסקרים הממוחשב של מכון המחקר מדגם והובל על ידי תחום מחקר ופיתוח ברשות השנייה בראשותה של הגב' נועה אלפנט לפלר. טעות הדגימה המרבית למדגם של 1000 נשאלים: $3.1\% +$ (ברמת ביטחון של 95%)

המדגם כלל מרואיינים בגילאי 17 ומעלה, שיש בביתם טלוויזיה, ונעשה בקרב: יהודים ותיקים (726 מרואיינים), עולי ברה"מ (452 מרואיינים) וערבים (428 מרואיינים). מתוך שלושת המדגמים נבנה מדגם מייצג של החברה הישראלית. על מנת להציג את תוצאות המדגם המייצג את כלל האוכלוסייה נערך שיקלול (weighting) של שלוש האוכלוסיות כך שכל אחת קיבלה את חלקה היחסי על פי נתוני הלמ"ס.

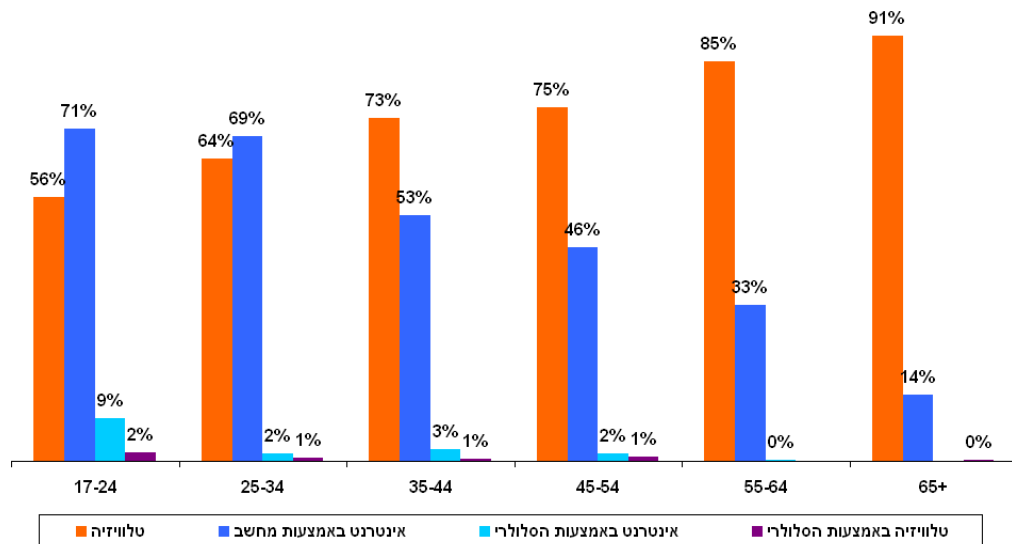
עריכת הסקר בשלושה מדגמים רחבים, מאפשרת לימוד של העמדות של כל קבוצה והשוואה בין אוכלוסיות שונות. דוח הסקר כולל ניתוחים ביחס לכל מגזר וניתוח של המדגם המייצג.

להלן מספר ממצאים בולטים מהסקר עמדות:

הרגלי צפייה ושימוש בטכנולוגיה

- הצפייה בערוצי הטלוויזיה היא עדיין השימוש הדומיננטי ביותר בטלוויזיה. ניתן לראות הבדל בנתון זה בין קבוצות הגיל השונות. בקבוצת הגיל 17-24 השיבו כך 88% מהמשיבים, לעומת 97% בקרב המשיבים מעל גיל 55. בקבוצות הגיל הצעירות יותר (עד גיל 34) יש שיעור גבוה יותר של משיבים שענו שצפייה ב DVD היא השימוש המרכזי שלהם בטלוויזיה (36% בגילאים 25-34 לעומת רק כ 10% בגילאי +55).
- בנוסף, בולטת המרכזיות של האינטרנט כאמצעי מועדף לצריכת תוכן בקרב צעירים. בקבוצות הגיל 17-35 שיעור המשיבים כי האינטרנט הוא האמצעי המועדף עליהם לצריכת תוכן, עולה על שיעור המשיבים כך ביחס לטלוויזיה. בשאר קבוצות הגיל, הדומיננטיות של הטלוויזיה גבוהה יותר, והיא עולה ככל שעולים בגיל:

גרף 1-אמצעי מדיה מועדפים – לפי גיל

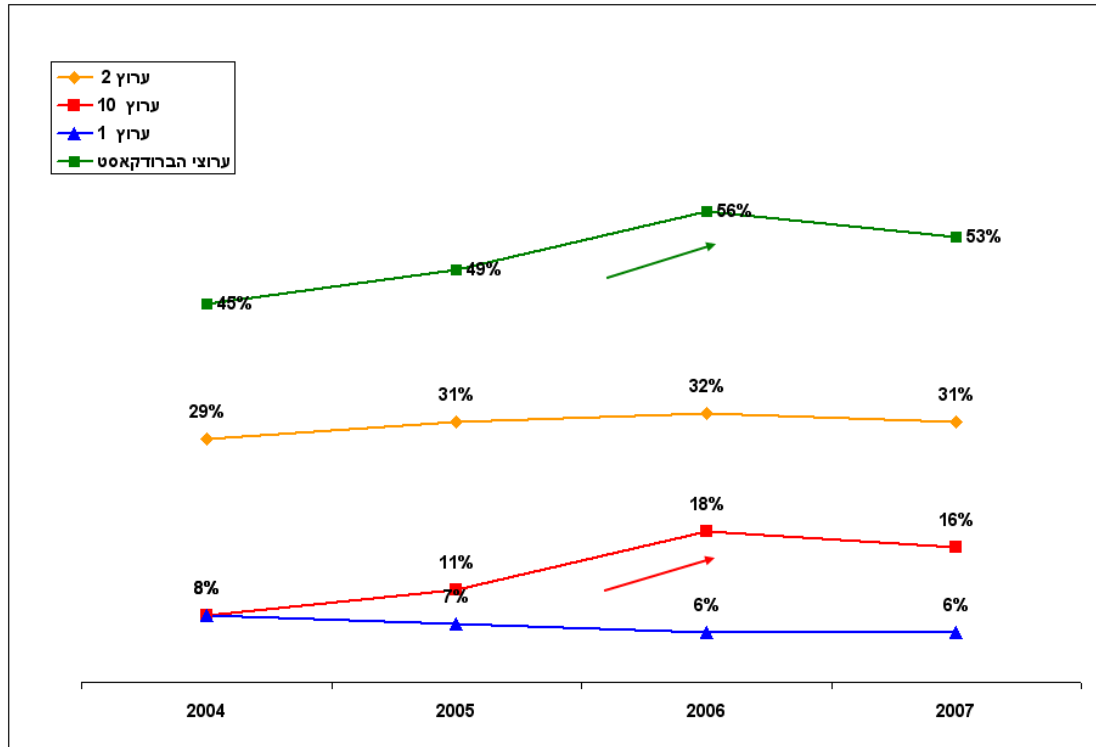

- ניכרת עלייה בשימוש באמצעים טכנולוגים לצפייה נדחית, בקרב המנויים לכבלים דיגיטליים ולוויין:
- בקרב המחברים לכבלים דיגיטליים 52% ציינו כי הם משתמשים בשירותי ה-V.O.D (עליה מובהקת מ-41% ב-2006). בנוסף, ניכרת עליה בשיעור המשתמשים ה"כבדים" (כל יום עד פעם ביומיים שלושה), מ-15% ב-2006 ל-22% ב-2007.
- בקרב המחברים לווין-YES כ-20% ציינו כי הם בעלי ממיר YES MAX (עליה בהשוואה ל-11% ב-2006). 67% מבעלי ממיר yes Max הם משתמשים "כבדים" המשתמשים בשירות כל יום עד פעם ביומיים שלושה, ללא עליה מובהקת מ-62% ב-2006.

מעמד ערוצי הברודקסט

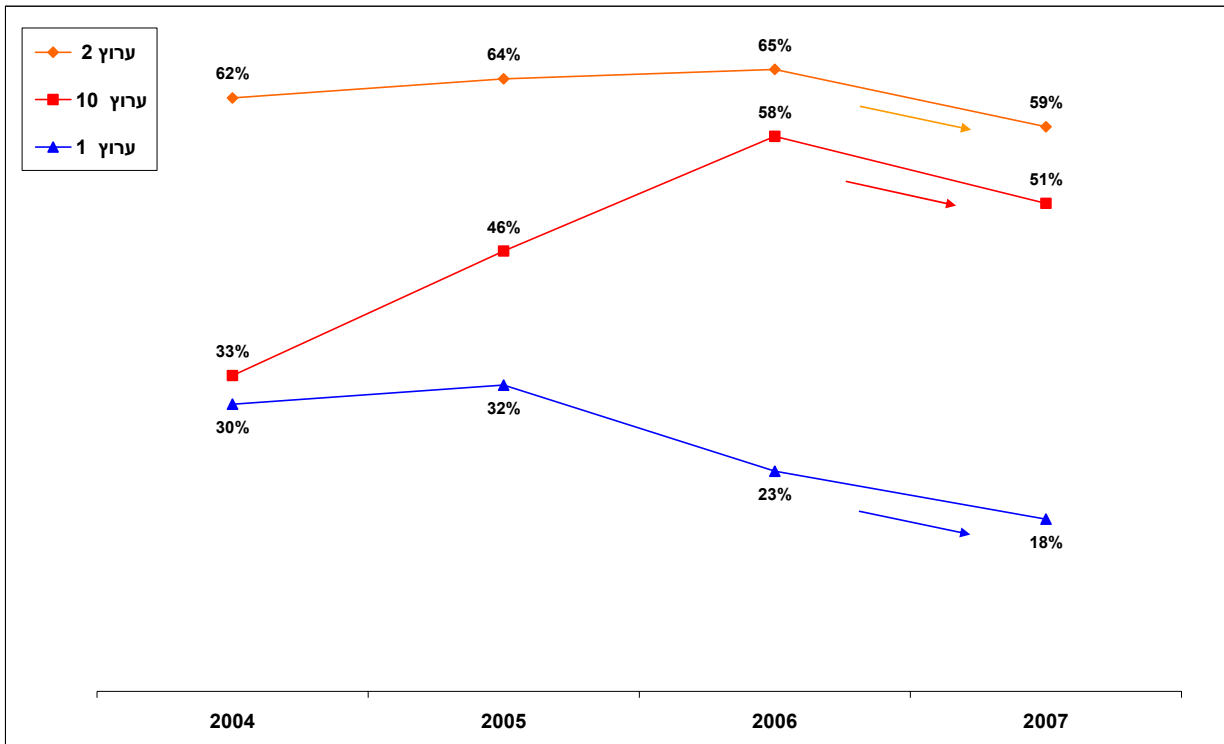
- מנתוני הסקר עולה כי אין ירידה מובהקת בשיעור הצופים בערוצי הברודקסט כערוץ עיקרי: כ- 31% מהמדגם ענו כי ערוץ 2 הינו הערוץ העיקרי בו הם צופים, בדומה לסקר 2004, 2005 ו-2006. שיעור המשיבים כי ערוץ 10 הוא ערוץ הצפייה העיקרי שלהם עומד על 16% דומה ל-2006.

גרף 2 – ערוץ עיקרי – מגמות לאורך זמן

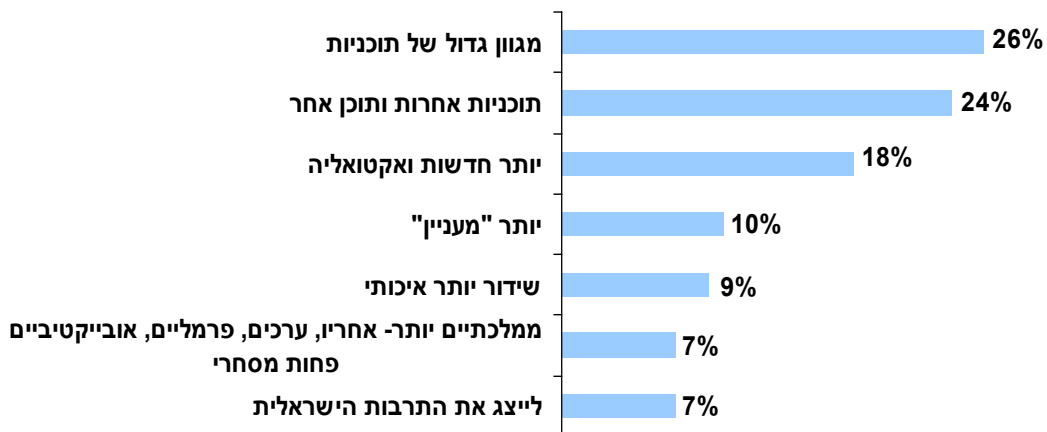
- יחד עם זאת, בשאלה לגבי כלל הערוצים שבהם צופים (לא כערוץ עיקרי) נמצאה ירידה בשיעור המשיבים שדיווחו שהם צופים בערוצי הברודקסט (59% בערוץ 2, בהשוואה ל 65% בשנת 2006; 51% בערוץ 10 בהשוואה ל- 58% בשנת 2006). כלומר, ניתן לומר שבעוד שיעור הצופים "הנאמנים" לערוץ לא השתנה, יש ירידה בשיעור הצופים "המזדמנים" אשר מגיעים לערוץ מידי פעם, ולא כערוץ עיקרי עבורם.

גרף 3 –ה"כ צופים בערוץ – מגמות לאורך זמן

- כ- 47% מכלל המדגם ציינו כי צריך להיות הבדל בין התכניות המשודרות בערוצים 1, 2 ו- 10 לבין התוכניות בערוצים האחרים. שיעור זה דומה ל-2006 (51%) ול-2005 (47%).
- שיעור גבוה של משיבים, החושבים שצריך להיות הבדל בין ערוצי הברודקסט לערוצים אחרים מתאפיין בהשכלה גבוהה (53%) והכנסה גבוהה (56%).
- המשיבים שרואים צורך בהבדל בין ערוצי הברודקסט לערוצים אחרים, פרטו מהו ההבדל שאמור להיות ביניהם:

גרף 4-ההבדל הרצוי בין ערוצי הברודקסט לערוצים אחרים

שביעות רצון מערוצים ומתכניות

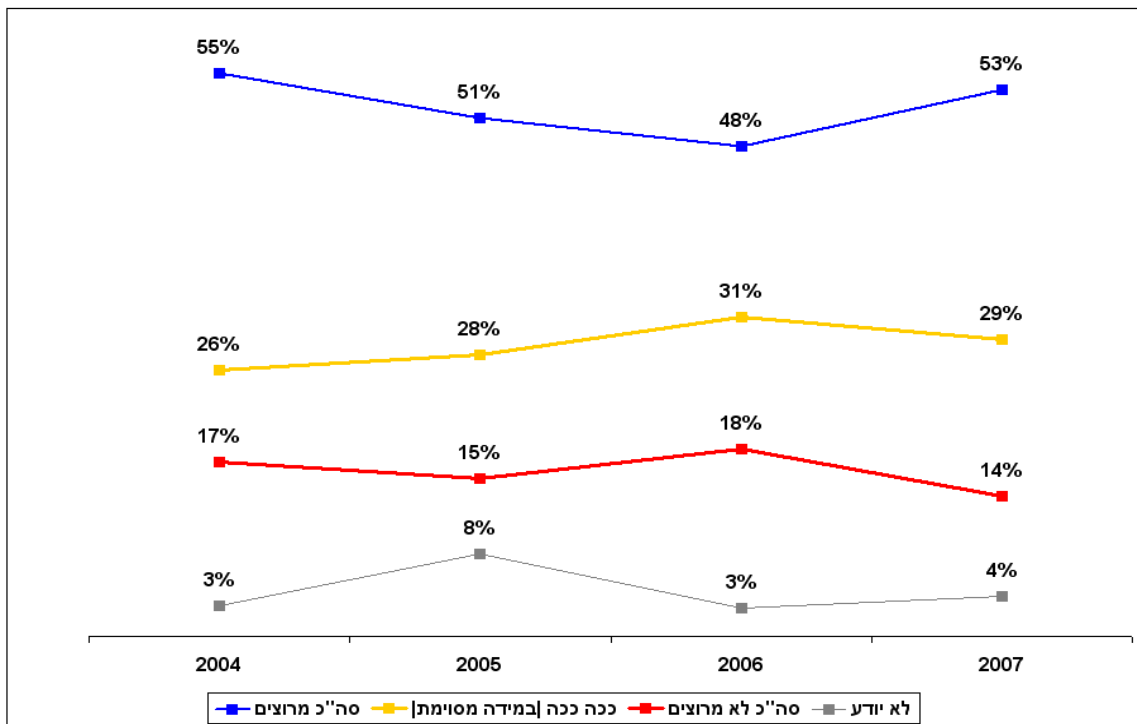
- הסקר כולל סל של שאלות בהם התבקשו הנשאלים לציין לגבי כל זיאנר האם לדעתם יש מידה מספקת, פחות מידי או יותר מידי תכניות בערוץ 2 ובערוץ 10. הנתונים מלמדים, בין השאר, על תחושת חוסר בשני הערוצים בתכני תרבות, מסורת, תכניות לקבוצות מיעוט

טבלה 1- סיכום תפיסת כמות התכניות מז'אנרים שונים

תכניות שיש יותר מדי מהן (שיעור המשיבים מעל- 25%)	תכניות שיש מידה מספקת מהן (שיעור המשיבים 40% ומעלה)	תכניות שיש פחות מדי מהן (שיעור המשיבים מעל- 25%)
<ul style="list-style-type: none"> • סרטי קולנוע ישראלים (2, 10) • תכניות לקבוצות מיעוט (2, 10) • תכניות לאזורי פריפריה (2, 10) • מסורת ישראל (2, 10) • ספורט (2) • תוכניות תרבות ואמנות (2, 10) • תעודה ותחקיר (10) • בידור ואירוח (10) 	<ul style="list-style-type: none"> • אקטואליה ופוליטיקה (2, 10) • תכניות ריאליטי ישראליות (2, 10) • תכניות בידור ואירוח (2, 10) • תעודה ותחקיר (2, 10) • סדרות דרמה וקומדיות ישראליות (2) 	<ul style="list-style-type: none"> • תכניות ריאליטי ישראליות (2)

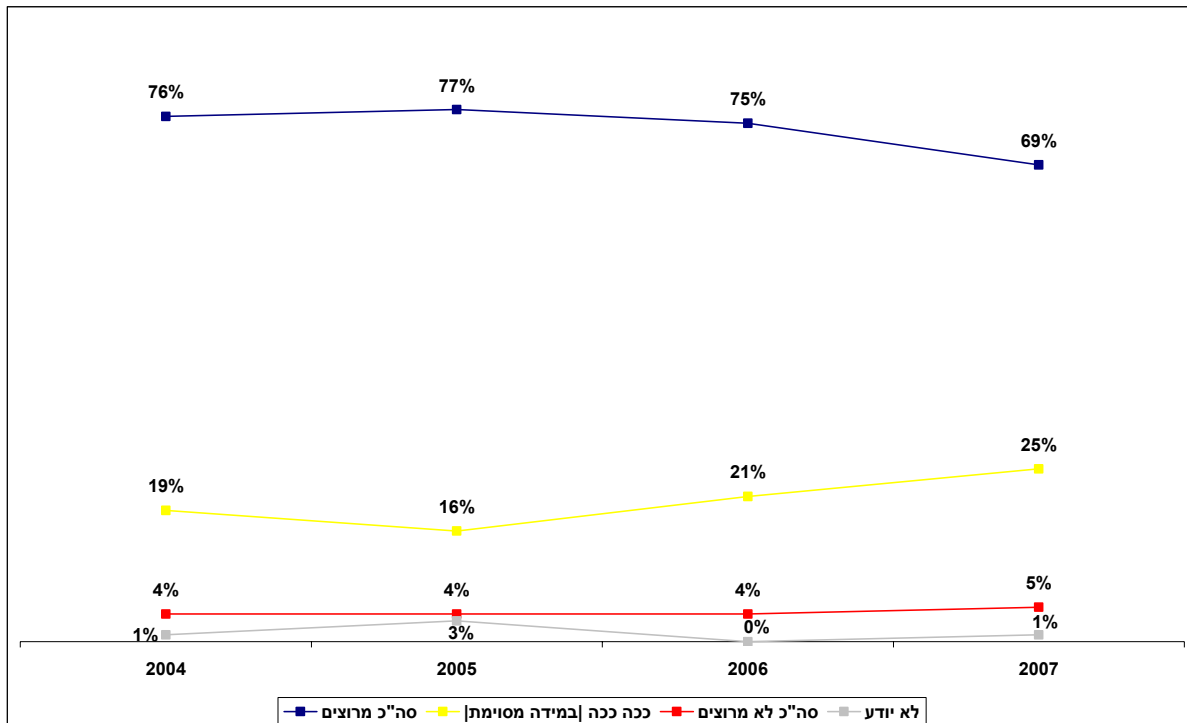
שיעור גבוה של צופים המביעים שביעות רצון מאיכות התכניות בערוצים 2 ו-10. בערוץ 2 נמצאה עלייה בשיעור הצופים שהביעו שביעות רצון, מתוך כלל הצופים בערוץ (לא כערוץ עיקרי) והוא עומד על 53%.

גרף 5-שביעות רצון מאיכות התכניות בערוץ 2 בקרב כלל הצופים בערוץ השוואה לאורך זמן

- שיעור הצופים שהביעו שביעות רצון מאיכות התכניות בערוץ 10 גבוה אף יותר והוא עומד על 60%, בקרב כלל הצופים בערוץ (ללא שינוי משנת 2006) ו-69% בקרב הצופים בו כערוץ עיקרי (בהשוואה ל-59% בערוץ 2). לצד נתוני שביעות הרצון הגבוהים, קיימת אינדיקציה לירידה בשביעות הרצון מערוץ 10, בקרב הצופים בו כערוץ עיקרי.

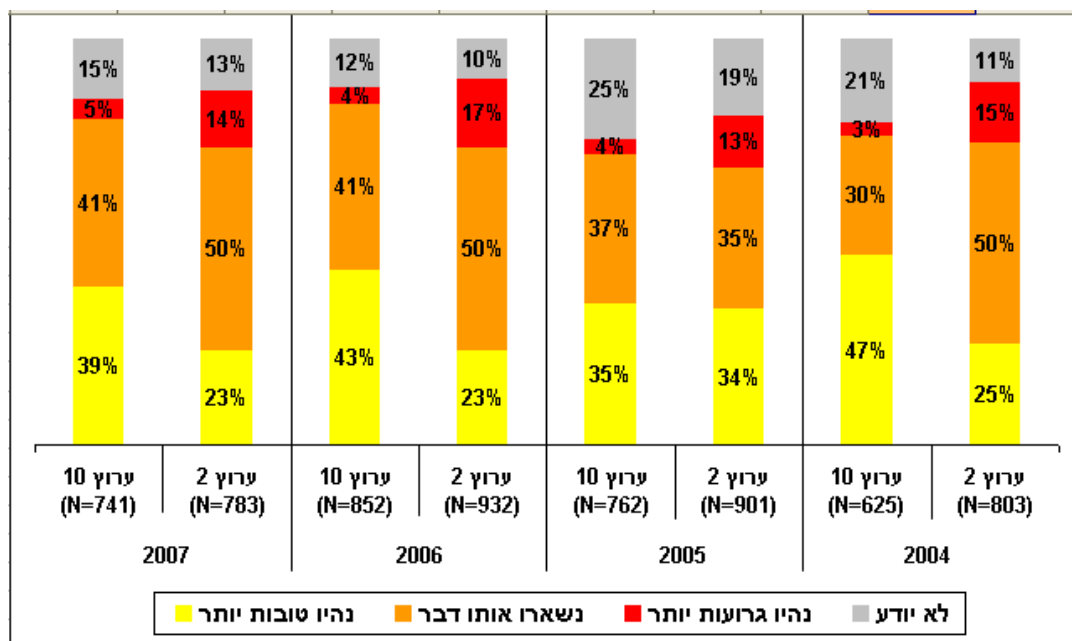
גרף 6 - התפלגות שביעות הרצון מאיכות התכניות (בקרב צופי ערוץ 10 כערוץ עיקרי) השוואה לאורך זמן

- שאלה נוספת נוגעת לתפיסת השינוי בתכניות ביחס לשנה קודמת – האם התכניות השתפרו או נהיו גרועות יותר. לא נמצא שינוי מובהק בהשוואה בין השנים בשאלה זו. בהשוואת ממצאי הסקר לאורך זמן לגבי ס'כ הצופים בערוץ 2, לא חל שינוי בשיעור הסבורים שהתוכניות נהיו טובות יותר בהשוואה ל-2006 (23%), אם כי זה עדיין במגמת ירידה בהשוואה ל-2005 (35%), שהיתה כזכור שנת פרסום המכרז לערוץ 2.

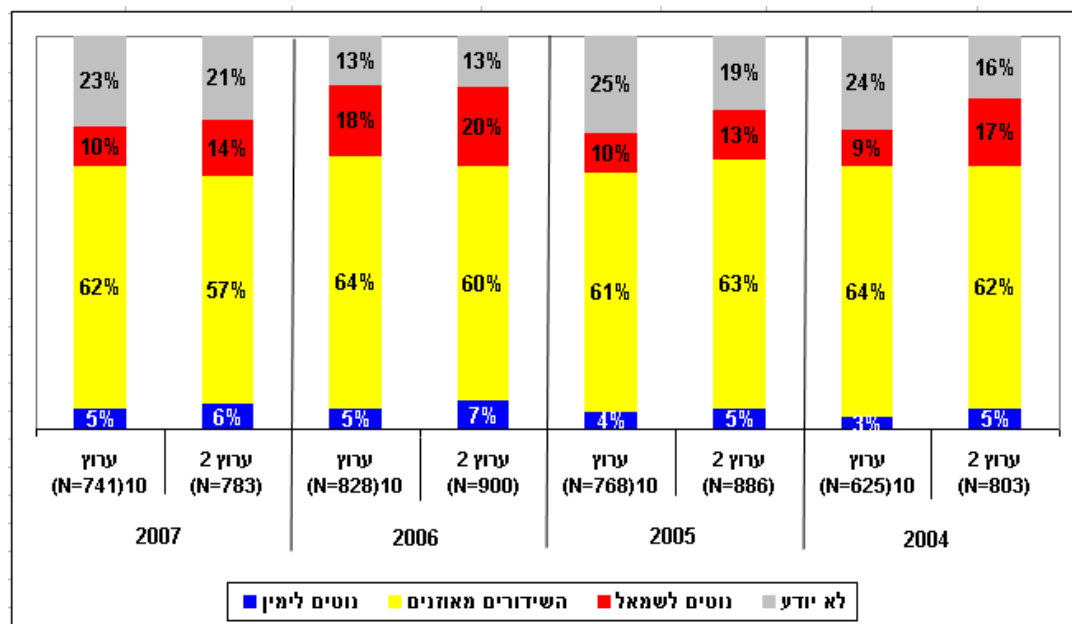
- בהשוואה בין הערוצים ניתן לראות ששיעור גבוה יותר של צופים בערוץ 10 מזהים שיפור בתכניות (39%). זהו המשך של מגמה שקבלה ביטוי גם בשנת 2006.

גרף 7 – תפיסת השינוי בערוץ 2 ו-10 בהשוואה לשנה קודמת (בקרבת הצופים בערוץ)

- כ- 57% מהצופים בערוץ 2 וכ- 62% מהצופים בערוץ 10 סבורים כי שידור החדשות מאוזנים מבחינה פוליטית. למעלה מ- 20% לא ידעו להשיב לגבי ערוץ 10 ולגבי ערוץ 2. כמו בשנים קודמות, בשני הערוצים שיעור הסבורים כי החדשות נוטות לשמאל גבוה יותר משיעור הסבורים שהחדשות נוטות לימין. אולם בהשוואה ל-2006 נמצאה ירידה בשיעור הסבורים כי חדשות ערוץ 2 ו-10 נוטות לשמאל.

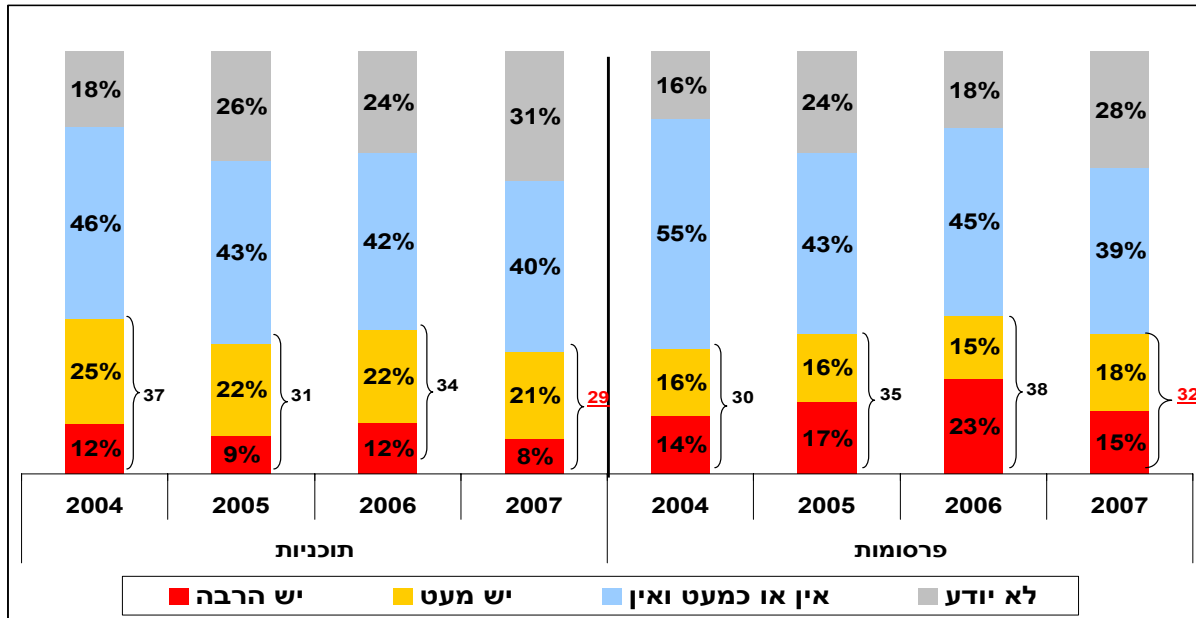
גרף 8 – תפיסת איזון פוליטי של שידורי החדשות

זיהוי תכנים פוגעים והציפיות מהרגולציה

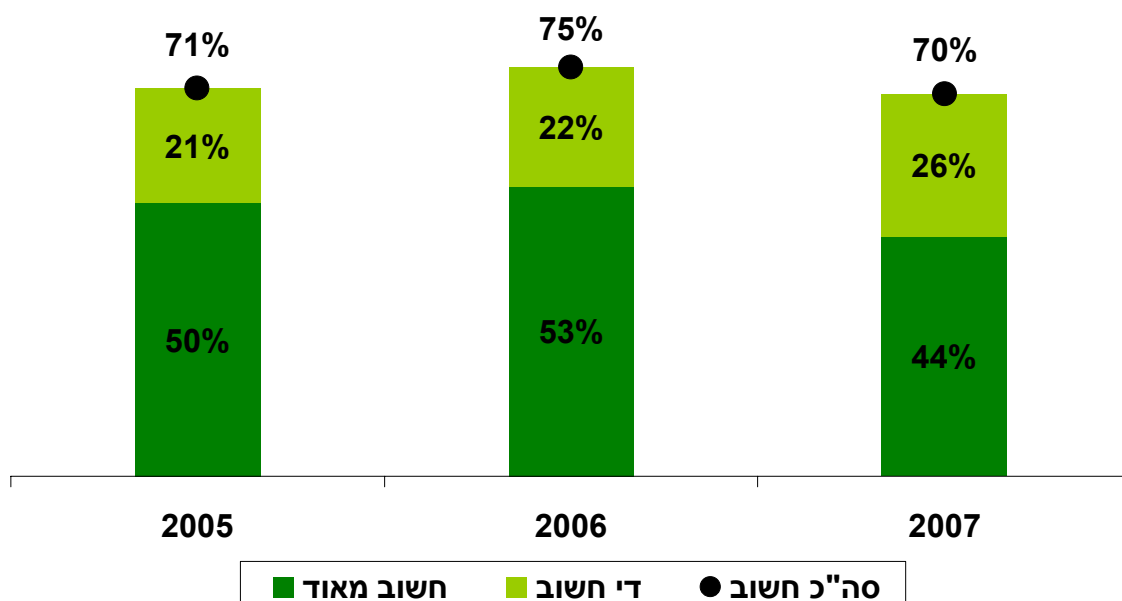
- ירידה בשיעור המשיבים כי יש תכנים פוגעים בתכניות ובפרסומות, בהשוואה לשנים קודמות.
- כ-29% מהמשיבים בסקר הנוכחי סבורים שבתכניות יש דברים פוגעים ("יש מעט" ו"יש הרבה"), וכ-32% סבורים שיש דברים פוגעים בפרסומות.

גרף 9 – תכנים פוגעים - השוואה בין תכניות לפרסומות

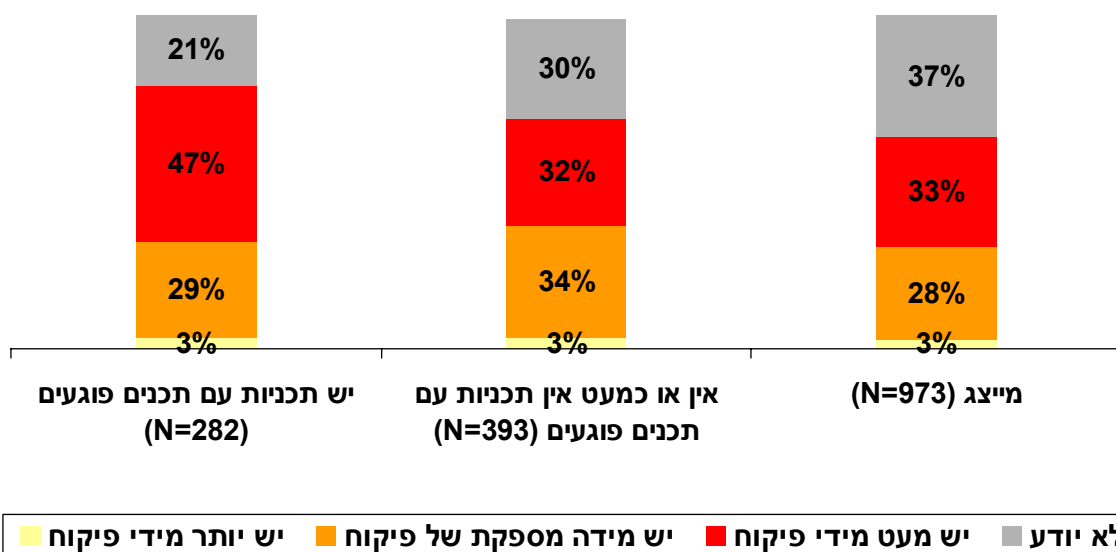
- התכנים בתכניות שצוינו כפוגעים הם: מיניות ויחס מזלזל לנשים (24%), אלימות (18%), פגיעה במיעוטים | גזענות | אפליות (12%) ושפה גסה | בוטה (11%). הקבוצות שצוינו כנפגעות מתכנים בתכניות הן: ילדים (19%), ערבים (11%), דתיים ונשים (11%).
- התכנים בפרסומות שצוינו כפוגעים הם בעיקר מיניות ויחס מזלזל לנשים (45%) ואלימות (13%). הקבוצות שהוזכרו כנפגעות מתכנים בפרסומות הן: ילדים (20%), נשים (14%) ודתיים (11%).
- כ-70% מהמדגם סבורים כי חשוב שיהיה גוף ציבורי שיפקח על ערוץ 2 ו-10. שיעור זה נמוך בהשוואה ל-2006 (75%). שיעור גבוה של יהודים ותיקים (79%) השיב כי חשוב שיהיה גוף מפקח, לעומת שיעור נמוך יותר בקרב הערבים (65%) ונמוך מכך בקרב העולים (33%). הירידה בשיעור המשיבים הסבורים שחשוב שיהיה גוף מפקח עולה בקנה אחד עם הירידה בפגיעה מתכנים בפרסומות ובתכניות.

גרף 10 – חשיבות קיומו של גוף מפקח על ערוץ 2 וערוץ 10

- ביחס להערכת רמת הפיקוח הקיימת - 28% מכלל המדגם סבורים כי יש מידה מספקת של פיקוח. רק 3% סבורים כי יש יותר מדי ו- 33% סבורים כי פחות מדי פיקוח. כפי שניתן לצפות, בקרב משיבים המזהים קיומם של תכנים פוגעים בשידור יש שיעור גבוה יותר של משיבים שחושבים שדרוש יותר פיקוח:

גרף 11 – הערכת כמות הפיקוח על הערוצים 2 ו-10

- בין הנושאים שהציבור ממליץ לרשות לפקח עליהם: אלימות ושפה גסה (21%), פרסומות (28%), איכות התכניות (24%) והגנה על ילדים (23%).
- בסיום הסקר הנבדקים נשאלים, אילו תכנים היו מקדמים אם היו עומדים בראש הגוף המפקח. שאלה זו נשאלה מתוך הנחה שכשהצופה יעמיד עצמו בתפקיד פיקוח תשובותיו לגבי תכנים רצויים יהיו שונות מאשר כצופה מהמניין. 58% מהצופים ציינו שהיו מקדמים תוכניות המרחיבות את ההשכלה והידע הכללי, לו היו בתפקיד מנהל הגוף הציבורי, 40% ציינו תכניות המעבירות ערכים, 39% היו מקדמים תכניות המציגות את התרבות הישראלית, 35% ציינו תכניות בידור ואירוח ו- 28% ציינו תכניות חדשות וענייני היום.